

**Informasjon**  
**Aftenposten**  
**Debattredaksjonen**

**Debattredaktør**

Erik Tornes  
 Adresse: Aftenposten, Debatt,  
 Boks 1178, 0107 Oslo

**Debatt**

E-post: [debatt@aftenposten.no](mailto:debatt@aftenposten.no)  
 Hovedinnlegg: 3000 tegn inkl.  
 mellomrom. Legg ved portrettfoto.  
 Kortinnlegg: 400-1500 tegn.

**Kronikker / debattinnlegg på nett**

[aftenposten.no/meninger](https://aftenposten.no/meninger)  
 Aftenposten returnerer ikke artikler  
 som blir sendt på papir.

**Kronikk**

E-post: [kronikk@aftenposten.no](mailto:kronikk@aftenposten.no)  
 Kronikk: Maks. 6000 tegn  
 inkl. mellomrom.  
 Legg ved portrettfoto.



🔴 2023 har så langt vært det varmeste året som noen gang har vært målt. Det er sannsynlig at 2024 vil bli enda varmere, skriver kronikkforfatterne. I sommer herjet skogbranner i Hellas. Foto: Alexandros Avramidis, Reuters/NTB

klimagasser, fortsetter den globale temperaturen å stige.

Å erkjenne at vi vil krysse 1,5 grader er ikke en oppfordring om å gi opp: Det er en kraftig oppfordring til å handle. Et konservativt anslag med utgangspunkt i dagens vedtatte politikk viser at vi kommer til å krysse 1,7 grader om bare et tiår til, deretter 1,9 grader et tiår senere. Vi merker allerede konsekvensene i form av hyppigere og mer omfattende ekstremvær. Det vil bli verre og med store følger for mennesker, samfunn og natur. Verden er allerede på etterskudd med å tilpasse seg de nye klimaforholdene.

Som forskere har vi et ansvar for å si ifra. Budskapet er enkelt: For å stoppe temperaturøkningen må verden redusere de globale CO<sub>2</sub>-utslippene til netto null. De fleste land, inkludert Norge, har forpliktet seg til denne ambisjonen i Paris-avtalen. Men utslippene stiger, og planeten bryr seg ikke om løfter.

**Les også**  
 Nyheter på side 8 - 9



**Kort sagt**

**Friskoler**

**Sprer ikke myter**

Det svenske privatskoleeksperimentet bør bekymre. Civitas Kristin Clemet skriver i Aftenposten 21. november at jeg sprer myter om privatskoler. Det er feil.

Privatskoler kan være en viktig del av et svært segregerende, markedsbasert skolesystem. Vi trenger ikke dra lenger enn til Sverige. Elevene i Sverige deler seg klart etter sosial bakgrunn og etnisitet mellom offentlige og private skoler.

Den svenske markedsskolen består av fire deler:

- Fritt skolevalg
- Pengene følger eleven
- Etableringsrett for privatskoler
- Adgang til å ta ut utbytte

Det er samspelet mellom ulike deler av dette systemet som har bidratt til skole-segregeringen. Det illustreres tydelig ved at ideelle privatskoler har større andel elever med ressurssterke foreldre enn kommersielle privatskoler. Segregeringen hadde neppe forduftet med et utbytteforbud alene.

I Norge har vi valgt en langt mindre markedsbasert innramming av privatskolene, blant annet med utbytteforbud og begrensning på etablering. Det har tjent oss godt.

**Axel Fjeldavli**

Rådgiver i Tankesmien Agenda

**Naturpolitikk**

**Tomme beskyldninger fra MDG**

Une Bastholm i Miljøpartiet de Grønne kom med tomme beskyldninger mot regjeringens innsats i naturpolitikken i et innlegg i Aftenposten 17. november. Det fortjener et svar.

Arbeiderpartiet og Senterpartiet i regjering har satt i gang et etterlenget arbeid for hvordan vi bedre kan ta vare på naturen vår. Regjeringen utvikler en helt ny metode å «telle» natur på gjennom et naturregnskap. Naturregnskapet vil gi oss bedre kunnskap om utviklingen i naturen og hvilken verdi naturen vår har. Når vi vet hva vi har, blir det enklere å ta vare på det.

Ap og Sp har etter bare to år i regjering en lang merittliste i arbeidet for å ta vare på naturen. Blant annet: Vi verner en rekke

skogområder som er viktige leveområder for hundrevis av truede arter. Sist ute var vern av Østmarka. Vi foreslår en ny tilskuddsordning for planlegging og gjennomføring av naturrestaurering. Forslag om forbud mot nedbygging av myr kommer. Vi la frem vår andre klimastatus- og plan (Grønn bok) 6. oktober som viser fremdrift i klimaarbeidet. Vi har innført krav om at bygging av veier og hytter skal skje med mindre naturavtrykk. Vi lager en ny havlov som skal beskytte og verne havet i større grad.

Og mye mer. I forhandlingene om naturavtalen i Montreal spilte Norge, med regjeringen i spissen, en sentral rolle. Vi var pådrivere for en ambisiøs avtale med konkrete mål og fikk gjennomslag for at 190 land forpliktet seg til å verne 30 prosent land og hav innen 2030. Norge er i rute for å gjennomføre forpliktelsene her hjemme, og regjeringen vil om kort tid lage en stortingsmelding om hvordan vi konkret skal nå målene fra Naturavtalen.

Norge er på rett kurs i naturpolitikken.

**Mani Hussaini**

Storingsrepresentant for Arbeiderpartiet

**Israel og Hamas i krig**

**Hamas visste utmerket godt hva som ventet**

Jeg ser at Aftenposten mener Israel går for langt under krigen mot Hamas på Gaza. Dette etter den bestialske nedslaktingen og kidnappingen av sivile i oktober, gjennomført av den ekstreme, islamistiske og voldelige bevegelsen som regjerer på Gaza.

Det som konsekvent glemmes, er at tusensvis av raketter er blitt og blir skutt opp fra tett befolkede områder på Gaza over til Israel. Noe som i bunn og grunn er motivet for videre krigshandlinger. Ikke hevn, som enkelte hevder. Hvis mediene skal ha et skinn av etterrettelighet i omtale av krigen, må i hvert fall de aller mest åpenbare momentene medregnes.

Hamas visste utmerket godt hva som ventet etter angrepene 7. oktober, det var ren kynisme. Men skrekkregimet slipper dessverre ofte unna nå, og nåde de journalistene som forsøker å nysansere bildet. Heldigvis lar det seg gjøre å følge med på internasjonal presse, her i landet er løpet mer eller mindre kjørt.

**Morten Hellerud**



Les flere  
 debattinnlegg  
 på ap.no